

PRINCIPII
privind
stabilirea punctului de delimitare
între instalațiile CNTEE Transelectrica S.A. și instalațiile producătorilor
în procesul de racordare la RET a noilor utilizatori

I. Generalități:

În conformitate cu reglementările în vigoare (Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin HG 90/2008), CNTEE Transelectrica S.A. are îndatorirea să asigure accesul liber și nediscriminatoriu la RET pentru toți utilizatorii (consumatori sau producători) care solicită acest serviciu în condițiile legii.

Utilizatorul are obligația acoperirii integrale a costurilor cu instalațiile necesare racordării, urmand ca, după realizare, din punct de vedere patrimonial acestea să se împarta în 2 categorii:

- Instalații care rămân în proprietatea utilizatorului
- Instalații care trec fie în proprietatea operatorilor de distribuție, fie în proprietatea statului și administrarea CNTEE Transelectrica SA.

Apartenența la una dintre cele 2 categorii este marcată prin punctul de delimitare.

II. Scop

Prin acest document se precizează modul de tratare, din punct de vedere al delimitării instalațiilor, a unităților de transformare de la interfața între instalațiile CNTEE Transelectrica S.A. și instalațiile producătorilor.

III. Cadru legal:

În contextul unui număr mare de solicitări existente de racordare la RET din partea dezvoltatorilor de proiecte eoliene, ținând seama de impactul economic al acestei decizii, s-a stabilit un mod unitar și transparent de abordare de către Operatorul de transport și de sistem, în litera și spiritul legii, urmărind alocarea echitabilă a costurilor.

Documentul este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare - Legea Energiei Electrice, Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, Codul Comercial al Pietei Anglo de Energie Electrică, Codul de Măsurare a Energiei Electrice.

IV. Justificare

La elaborarea principiilor privind stabilirea punctului de delimitare s-au avut în vedere următoarele aspecte:

- Responsabilitatea mentenanței unei instalații și plata costurilor respective revine proprietarului;
- În cazul unei defecțiuni în transformatorul ridicător de tensiune (de la tensiunea de colectare a energiei produse în centrală la tensiunea rețelei de transport), se va întrerupe/diminua posibilitatea evacuării energiei electrice produse de centrală, cu atât mai mult cu cât utilizatorii, din motive financiare, adoptă soluții de racordare fără rezerve;
- Plata costurilor pentru acoperirea pierderilor de putere în transformatoarele ridicătoare de tensiune revine proprietarului;
- Aceste echipamente nu vor fi deconectate atunci când funcționează încărcate sub sarcina economică.

Motivele principale pentru stabilirea soluției adoptate sunt următoarele:

- CNTEE Transelectrica SA are îndatorirea să preia doar instalațiile prin care efectuează serviciul public de transport și nu echipamentele dedicate exclusiv unui utilizator (acestea urmând să rămână în proprietatea acestuia).
Astfel, se preiau stațiile de 400 kV deoarece, chiar dacă în prima fază deserveșc un singur utilizator, se asigură posibilitatea ca în viitor să fie racordați alți utilizatori și astfel instalația respectivă face un serviciu public.
În cazul unităților de transformare situația este diferită: acestea sunt proiectate să deservească un singur solicitant (sau un număr mic de solicitanți care se asociază în acest scop), nu sunt destinate serviciului public nici în prezent nici în viitor, și în consecință este justificat să rămână în proprietatea acestuia.
- Funcționarea CEE este aleatorie, determinată de durata și intensitatea vântului, inducând costuri mari pentru acoperirea pierderilor în gol în transformatoare, respectiv funcționării la sarcini foarte mici (20 -30% din puterea nominală);
- Schema în care utilizatorii își proiectează instalațiile nu asigură rezervarea echipamentelor, astfel încât să fie îndeplinit criteriul N-1;
- Proprietarii de CEE utilizează o gamă foarte diversificată de transformatoare ridicătoare pentru evacuarea puterii: T 400/110 kV, T 400/220 kV, T 400 kV /MT, T 400 kV /220 kV /MT, de diverse puteri: 100 MVA, 250 MVA, 330 MVA, 440 MVA, 550 MVA etc., acestea având caracteristici diferite. Trebuie asigurate experiență de exploatare și stocuri de piese de schimb adecvate fiecărui tip.

V. Stabilirea punctului de delimitare:

Având în vedere interesele CNTEE Transelectrica SA și ale utilizatorilor RET, atât din punct de vedere financiar cât și al siguranței și calității în funcționare a SEN, la stabilirea punctului de delimitare între instalațiile CNTEE Transelectrica S.A. și instalațiile producătorilor se vor aplica următoarele principii:

1. **Delimitarea patrimonială** între instalațiile Centralelor de energie electrică eoliană sau clasice și Rețeaua Electrică de Transport-RET se va face la bornele de înaltă tensiune ale unităților de transformare (ex.: clema de 400 kV, dacă racordarea are loc la RET de 400 kV, respectiv 220 kV, dacă racordarea are loc la RET de 220 kV, a separatoarelor transformatoarelor, spre celula de racord la RET).
2. **Exploatarea instalațiilor** aferente Centralelor se va face separat fizic față de a celor de transport al energiei electrice, pentru:
  - asigurarea teleconducerii stațiilor aferente Transelectrica, respectiv stații fără personal;
  - realizarea exploatării și mentenanței instalațiilor aferente Centralelor, de către orice entitate atestată legal și agreată de Producătorul de energie electrică.
3. **Punctul de măsurare** va fi pe partea de înaltă tensiune a transformatoarelor de racordare a Centralelor - la 400 kV, respectiv 220 kV dacă racordarea are loc la rețeaua de transport de 400 kV, respectiv 220 kV, cu asigurarea locațiilor pentru contoarele martor. Se vor respecta următoarele condiții:
  - stabilirea formulelor de calcul se va face conform prevederilor din Codul Comercial al Pieței Angro de Energie Electrică și din Codul de Măsurare a Energiei Electrice;
  - realizarea grupurilor de măsurare va fi făcută de gestionarul instalației.